

Preek
Zondag 13 maart 2022
2^e in de 40 dagentijd

Bidstond voor gewas en arbeid
Maaltijd van de Heer

Kleur: paars

Voorganger: Bert de Wit

Schriftlezing: Johannes 12:20-36

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus – hier in de kerk en thuis,

Waar zullen we dit jaar voor bidden?

De afgelopen twee jaar dachten we bij het bidden voor gewas en arbeid vooral aan het coronavirus en de pandemie. We hebben gebeden of er spoedig een vaccin zou worden gevonden. En dat is nog gebeurd ook! Je zou bijna gaan geloven dat bidden helpt.

Maar ik geloof niet dat er veel mensen tot geloof zijn gekomen door dat vaccin. Sommigen hebben juist gebeden tégen een vaccin. Voor anderen kwam het vaccin te laat. En de meesten zijn gewoon vergeten dat ze er ooit voor hebben gebeden.

Wat doen we eigenlijk als wij bidden?

Dat is een vraag waar ik makkelijk een hele preek aan zou kunnen wijden. Maar het gekke is dat als ik vraag: 'waar zullen we dit jaar voor bidden?' – we allemaal aan hetzelfde denken. Ik heb het van de week aan de jongeren van de catechese gevraagd: 'Waar zullen we voor bidden?'

'Ja, Oekraïne natuurlijk!'

Gekke vraag.

Als je gaat bidden kun je toch niet om die oorlog heen?

Het is toch verschrikkelijk wat daar gebeurt?

En wat kunnen we anders doen dan bidden?

En vluchtelingen helpen, of geven aan giro 555?

Gelukkig hebben we de mogelijkheid om te bidden. Want we geloven toch in een hogere macht dan die van Poetin? Het zal toch niet zo zijn dat die met zijn tanks en nucleaire dreiging de dienst uitmaakt? Wij bidden toch niet voor niets tot onze Vader die in de hemelen zijt:

'Uw koninkrijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel?'

Ik denk dat het inderdaad niet voor niets is. Het heeft altijd zin om te bidden.

De vraag is alleen wat we er van verwachten.

Om het nog wat preciezer te zeggen: wat verwachten we van God als wij bidden?

Als wij bijvoorbeeld bidden om vrede in Oekraïne, of als wij bidden om bescherming voor de kinderen in Mariopool – verwachten wij dan dat God dat gaat regelen? Hebben we daarbij ook nog een termijn in gedachten? Geloven we echt dat het zo werkt?

Of is ons bidden eigenlijk een uiting van onmacht en verwachten we er helemaal niet zoveel van?

Het is altijd fijn om samen iets te kunnen dóen, ook al beseft je dat je er eigenlijk niets aan kunt doen.

We hebben een moeilijk gedeelte uit het Evangelie naar Johannes gelezen. We hoorden Jezus dingen zeggen die we niet gelijk kunnen vatten. Gelukkig vertelt Johannes er bij dat het in zijn tijd ook al zo was. De mensen begrepen niet wat Jezus bedoelde. Maar het zijn woorden die wij mogen horen 'op de groei'. We zouden er naar toe kunnen groeien, naar wat Jezus wil zeggen. Het geeft niet als wij hem niet direct kunnen volgen. Maar het is wel zijn bedoeling dat we hem gáán volgen. Dat zegt Jezus tegen de Grieken die naar Jeruzalem waren gekomen om God te aanbidden.

Nadat Jezus koninklijk was onthaald in Jeruzalem – een koning die op een ezel rijdt – dachten die Grieken: ‘Die man moeten we eens van dichtbij bekijken’. Zij wilden God aanbidden en zij vermoedden dat zij daarvoor bij Jezus moesten zijn.

Het lijkt alsof Jezus door die koninklijke intocht en door de vraag van de Grieken ineens tot een besef kwam van: ‘nu gaat het gebeuren!’ ‘Nu komt het er op aan, dit is het doel van mijn missie!’ Nu zal aan het licht komen dat hij het Licht der wereld is.

En het lijkt alsof Jezus daarvan schrikt.

Eerst waarschuwt hij de Grieken en daarmee al zijn volgelingen. Hij zegt: ‘Wie mij dient moet mij volgen...’ En hij legt uit wat dat betekent – hem volgen – met die gelijkenis van een graankorrel die in de aarde valt en sterft.

Weet wel dat je iemand wilt volgen die gaat sterven. Want dat is de weg van de Messias. Je zult je leven moeten loslaten, anders zal er nooit iets nieuws uit kunnen voortkomen. Een leven dat werkelijk nieuw is – zodat er geen spoor meer in te vinden zal zijn van de dood en de duisternis waar we nu mee te maken hebben. Als je God wilt aanbidden zul je die weg moeten gaan.

Dit is inderdaad te groot om gelijk te kunnen bevatten.

God aanbidden is volgens Jezus de weg van het graan volgen. In gebed geef je jezelf uit handen: ‘Niet wat ik wil, maar laat wat U wil geschieden’. Je geeft al biddend je leven uit handen. Je verliest je leven en je weet niet óf en wát je terug zult krijgen.

Maar als je deze weg gaat, dan ga je nooit alleen. Dan ga je de weg die Jezus voor ons is gegaan, toen hij zijn leven toevertrouwde aan God. Dan vind je mét hem het eeuwige leven.

Dit zegt Jezus tegen zijn leerlingen en tegen de Grieken. En dan lijkt het alsof het voor hemzelf ook te groot is. Ineens zegt hij: ‘Nu slaat de angst mij om het hart. Wat moet ik nou zeggen? “Vader, laat dit ogenblik aan mij voorbijgaan?” Maar hiervoor ben ik juist gekomen...’

In de andere evangeliën vindt deze worsteling plaats in Getsemané. Vlak voor het moment dat Jezus zal worden gearresteerd. Johannes plaatst dit moment vlak na de intocht in Jeruzalem. Zijn koninklijke intocht. Zo maakt hij duidelijk wat voor koning Jezus is.

Als wij bidden om de komst van Gods koninkrijk, dan is dít wat wij mogen verwachten. Een koning die angst kent en die daar ook voor uit durft te komen.

Een koning die weet hoe kwetsbaar hij is – met zijn zachte krachten, zijn nederigheid en liefde – tegenover de meedogenloze gewelddadigheid van de aardse machten.

Twee weken geleden heeft patriarch Kirill, het hoofd van de Russisch Orthodoxe Kerk, in een preek gezegd dat Poetin een heilige strijd voert tegen de kwade machten die God en de waarheid ontkennen, omdat zij gayparades toestaan....

Patriarch Kirill steunt Poetin al jarenlang. Hij ziet in hem een soort messiaanse koning die geroepen is om het heilige Russische rijk in oude glorie te herstellen. Die steun levert zijn kerk geen windeieren op.

Je ziet wat voor giftig mengsel kan ontstaan als kerk en staat niet gescheiden zijn. De staat wordt daardoor geheiligd en de kerk wordt juist ontheiligd. De kerk wordt onderdeel van de staat. En het koninkrijk van God wordt een platvloers politiek ideaal.

Het kan zover komen dat een geestelijk leider zijn zegen geeft aan het bombarderen van ziekenhuizen en kraamklinieken. En dat homo’s de schuld krijgen van die oorlog.

Jezus zegt: ‘Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu zal de heerser van deze wereld uitgebannen worden’. Als je niet wist dat dit een uitspraak van Jezus was, dan zou je denken dat patriarch Kirill dit heeft gezegd. Het klinkt nogal geweldig: ‘oordelen’, ‘uitbannen’.

Maar het maakt een wereld van verschil wíe dit zegt. Als een patriarch of een president dit zegt, maak je borst dan maar nat. Dan komt er oorlog, omdat de ene mens het kwaad bij andere mensen heeft gelokaliseerd.

Maar als Jezus dit zegt, zoals het geval is, dan is er hoop. Want dan weet je, dat het oordeel niet door mensen wordt voltrokken maar door die Ene die als enige onderscheid kan maken tussen kaf en koren.

Een Rechter die de weg van het graan is gegaan.

Een Koning die de angst van mensen kent.

Een God die niet vergeet wie godverlaten zijn.

Laten wij dit jaar díe God aanbidden.

Amen.